

ARKEOLOJİ MÜZESİ

MÜDÜRÜ A. OGAN

Yüzümüzü ağartan bir ilmi hüviyet

Münevverlerimiz arasın-
da memnuniyetle kar-
sılanan, İstanbul Arke-
oloji Müzeleri Müdürü Aziz
Ogan'ın Mayans İlimler ve
Edebiyat Akademisi üyeliği-
ne seçilmesi keyfiyeti, mem-
leketimiz için bilhassa bu sa-
hada bir kazanç sayılmakta-
dır.

Müzeciliğimizin bâni ve pî-
ri merhum Hamdi ve onu
takip eden Halil Beylerin
yolunda, senelerdenberi de-
vam eden sessiz sadasız, fak-
kat bilgi ve tecrübeye müs-
tenid başarılı çalışmalarıyla
temayüz etmiş olan üstad A-
ziz Ogan'ın bizim kadar, dün-
yanın en meşhur bir ilim ve
edebiyat akademisi tarafından
da takdir edilmiş olması el-
bette yüzünüzü ağartacak
bir hâdisedir. Arkeoloji Mü-
zesi kütüphanesinde Müsteg-
rikler kongresine iştirak e-
den dünyanın en meşhur â-
limleri ve bizim tanınmış il-
lim adamlarımızla Alman
Konsolosu ve Fransız Asarı
Atika Enstitüsü Müdürü hu-
zurunda merasimle üyelik
diploması verilirken, İslâm
Eserleri üzerindeki yüksek
bilgisiyle maruf Berlin Mü-
zeleri Müdürü Profesör Küh-
nel ile Akademi Genel Sek-
reteri Profesör Scheel'in hem
de Türkçe yaptıkları konuş-
malarda bilhassa: Aziz Ogan-
ın, rahmetli Hamdi ve Ha-
lil Beylerin kurmuş olduk-
ları bu müessesede eski ve
çok makbul, kıymetli anane-
yi, bütün dünya Arkeoloji ve
ilim adamlarının takdir ve
hayranlığını mucip olacak
bir şekilde yaşattığından do-
layı duydukları memnuniyeti
belirterek:

— Bilgi ve uzun tecrübe-
lerle tekâmüle götürdüğünüz
Türk Arkeoloji Müzesinin
günden güne ilim dünyası-
nın hayranlığını mucip ola-
cak şekildeki inkişaf ve ter-
akkisini bütün âsarî atika
müntesipleriyle müzeciler bü-
yük bir haz ve gururla takip
etmektedirler. Dünya Arke-
oloji ilmine uzun senelerden

beri yaptığımız sayısız hiz-
metlerden dolayı size teşekkür
borçluymuz... deyişleri,
bizim bir çoklarımızın bile,
bugüne kadar maalesef farkı-
na varamamış oldukları, çok
kıymetli bir varlığımızın mev-
cudiyetini göstermesi baki-
mından üzerinde durulmağa
değer bir olaydır.

Bilhassa Aziz Ogan'a üyelik
diploması verildikten sonra,
konuşan, yine tanınmış Ar-
keoloji âlimlerinden Profesör
Bittel'in şu sözlerini unutmak
lazımdır:

— Aynı zamanda idareci-
liği de nefsinde cemedan A-
ziz Oganın sürekli ve yil-
mak bilmez mesaisiyle muh-
teşif hafriyat yerlerinden cel-
bettığı eserlerle meydana ge-
tirmiş olduğu İzmir, Efes ve
Bergama Müzeleri gibi bil-
hassa süratle gelişmekte o-
lan İzmir Müzesinin bile, tip-
ki İstanbul Müzesi gibi Tür-
kiyenin ve dünyanın en bü-
yük müzeleri haline gele-
ceğini ve Aziz Oganın bu
kadarla da kalmayarak, bu
müzelerin paına biçilmeyecek
kadar zengin olan muhteviya-
tını, Türk ve Garp lisanla-
rında neşrettiği kıymetli e-
serler ve rehberlerle dünya
Arkeoloji âlemine tanıtmak
gibi çok geniş ölçüde bir hiz-
mette bulunduğu ve bundan
dolayı Arkeoloji âleminin
kendisine ilelebet minnettar
kalacağı şüphesizdir.)

Bir Türk olarak bu sözle-
ri dinlerken, insanın, dünya
ilim âlemine, hiç olmazsa bu
sahada kendinizi lâyikiyle
tanıtabilmiş olmamızdan do-
layı büyük bir sevinç duy-
mamızı imkânı yoktur.

Fakat yazık ki, bu sevin-
cimizi gölgeleyen bir hâdise
de vardır ki, o da şudur:

Türklerin Rumeliden Bahri
Ahmere kadar hâkim olduğu
sıralarda yer yer toplanan,
muhtelif kavimlere ait bir-
birinden kıymetli medeniyet
eserlerine malik olan, vücud-
uyla iftihar edeceğimiz bu
muazzam müzenin Türk ve
İslâm koleksiyonlarının Ha-
san Âlinin Maarif Vekilliği
zamanında, koparılıp, bur-
dan kaldırılmış olmasıdır.

Taş ve tunç devrine ait e-
serlerden başlayan bu mü-
zenin muhteviyatı bu suret-
le, bize en yakın devirlerin
medeniyet eserlerinden mah-
rum edilmiş oluyor ki, bu
noksana, bu defa müzeyi sa-
atlerce süren bir dikkat ve
itina ile tekrar tekrar tetkik
eden dünya Arkeoloji âlimle-
ri tarafından da hissedilmiş
ve açıklanmıştır.

Hasan Âlinin, hangi akla
yelken ederek, bu fâhiş ha-
tayı islediği bilinemez. An-
cak Hamdi ve Halil Beylerin
Padışahlık devrinde bile bin
bir zorluklar içinde toplama-
ğa muvaffak oldukları eser-
leri oraya buraya dağıtarak,

nundan mah
e nandan liktan
rovi mesuliyetini
tünde bırakarak
k lazım der, ka

loji Müzesine
liklerden biri
k Kai de lenne
m shsaf catiy
asım gününü
ndaki kütüp
e betonlaştırılmış
l- bilhassa
emamen masun
T. sin

hem bu müzeciliğimizin bâ-
nilerinin ruhunu rencide et-
mek, hem de, koskoca, paha
biçilmez bir koleksiyon ve
seksiyonun yok edilmiş ol-
ması affedilmez, fâhiş bir ha-
ta ve suçtur.

Bu gibi işlerde söz söyle-
mek salâhiyeti ancak müte-
hassıs ve mesul ilim adamları-
na düşerken, Hasan Âlinin,
bir öğretmen becayış ettirir
gibi, bu işe karışarak, berbat
edici, iste bu suretle, Arkeo-
loji Müzemizi, durup durur-

Ken en kıymetli sekisyonundan mahrum
olmuş bulunuyor. Cahil ve nadanlıkta
dogan bu hareketin manevi mesuliyetini
yene Hasan Alinin üstünde bırakarak
bu hatayı Tashih etmek lazımdır, ka-
naatındayız.

Aziz Oganın Arkeoloji Müzesine
yaptığı en mühim iyiliklerden biri-
de eski zamanın teknik kasidelerine
uygularak yapılmış olan ahşap çatıyı
betonlaştırmasıdır. Merasim günü
Müzenin yukarı katındaki kütüphane
hanesine, eskidüğe zaman betonlaştırılmış,
boyanmış ve mükemmelt- bilhassa
yangın tehlikesinden temamen masum
bir hale getirilmiş - olan çatı ve tavanın
bu hali takdire görelmüştür. Bu
saretle Garbin Büyük Müzeleri ayarında
olan ve günden güne tekeem ulu
ve inkişaf edemekte bulunan arke-
oloji müzesi, bina itibarıyla da tek
kusurundan kurtulmuş olmak
fadir

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlerle İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tarihi

Aziz Ogan Koleksiyonu

OGNBIO0400101